

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ศิลป์กับการบรรลุนิพพานในพระพุทธศาสนาเถรวาท	
ผู้เขียน	นางสาวธันย์ชนันท์ ศรีนวลไชย	
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนศึกษา)	
คณะกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรุคม์ บุญศิริตัน	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
	อาจารย์ ดร.พิสิฏฐ์ โคตรสุโพธิ์	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สยาม ราชวัตร	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาวินิจฉัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาศิลปะและนิพพานในพระพุทธศาสนาเถรวาท แล้วนำมาศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของศิลป์กับการบรรลุนิพพาน จากการศึกษาวิจัยพบว่าศิลปะที่ทำให้บรรลุนิพพานนั้นต้องเป็นศิลปะที่มีความบริสุทธิ์สมบูรณ์พร้อมเป็นปาริสุทธิศิลป์ หรืออริยกันตศิลป์ หรืออริศิลป์ยิ่ง ๆ ขึ้นไป และจากบทอาณัติสงฆ์ที่ว่า “สีเลน นิพพุติ ынฺติ” ศิลดังกล่าวไม่มีประวัติความเป็นมาที่ชัดเจน ทั้งไม่ปรากฏพบในพระไตรปิฎกหรืออรรถกถาฎีกา ได้ถูกเพิ่มเข้ามาในภายหลังโดยชนรุ่นหลังในเวลาต่อมา และศิลปะนี้นำไปสู่การบรรลุนิพพานและการพ้นทุกข์ได้จริงเพราะศิลปะเป็นเบื้องต้น ศิลเป็นประธานและเป็นบาทฐานรองรับกุศลธรรมทั้งปวงให้เกิดขึ้น ตั้งอยู่ และเจริญยิ่งขึ้นไป ศิลมีความละเอียดตามลำดับและทำให้บรรลุเป็นพระอรหันต์หรือเข้าสู่นิพพานตามลำดับ

ตามทัศนะของพระพุทธศาสนาเถรวาทถือว่าศิลปะอย่างเดียวทำให้บรรลุนิพพานไม่ได้ ศิล สมาธิ ปัญญา ต้องครบองค์และดำเนินตามแนวทางแห่งอริยมรรคอย่างพร้อมบริบูรณ์ เรียกว่า มัคคสมังคี จึงจะนำพาไปสู่นิพพานได้ การปฏิบัติธรรมเพื่อบรรลุนิพพานจึงขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้ โดยเฉพาะศิลปะซึ่งมีความสำคัญยิ่ง ศิลเป็นหลักควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา โดยมีเจตนา ประพฤติงดเว้นจากทุจริต ศิลเป็นเกราะป้องกันและควบคุมกิเลสตัณหาไม่ให้เข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติเพื่อบรรลุธรรม จิตจึงเกิดความสะอาดบริสุทธิ์และสงบเย็น เป็นสมาธิที่ส่งคุณค่าและก่อเกิดปัญญาที่เกื้อกูลต่อการกำจัดอวิชชาและดับกิเลสตัณหาให้หมดสิ้นไป กุศลธรรมที่มีฐานมาจากศิลปะย่อมเจริญงอกงามและส่งเสริมคุณภาพของจิตใจ ทั้งนี้ผู้ประพฤติธรรมย่อมรู้แจ้งด้วยตนเองและยังบรรลุธรรมในขั้นที่สูงขึ้น ก็จะยิ่งให้ความสำคัญแก่ศิลปะมากขึ้นตามลำดับ ดังพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่าให้รักษาศิลตราบเท่าชีวิตและศิลปะก็จะรักษาเราไม่ให้ก้าวล่วงลงสู่ความตกต่ำและอบายทั้งปวง อีกทั้งศิลปะยังทำให้ผู้ปฏิบัติไปถึงเป้าหมายของชีวิตอันประเสริฐสูงสุดนั่นคือพระนิพพานอันเป็นที่หมาย

Thesis Title	Sīla and Attainment of Nibbāna in Theravāda Buddhism	
Author	Ms.Tantanat Srinuanchai	
Degree	Master of Arts (Buddhist Studies)	
Advisory Committee	Assistant Professor Dr. Parud Boonsriton	Advisor
	Lecturer Dr. Phisit Kotsupho	Co-advisor
	Assistant Professor Dr. Sayam Ratchawat	Co-advisor

ABSTRACT

The purpose of the study is to analyze Sīla and Attainment of Nibbāna in Theravāda Buddhism, and to analyze the relationship between Sīla and Attainment of Nibbāna. From the study, It was found that Sīla that can take practitioner to attain Nibbāna must be pure Sīla, such as concluding version of the Sīla, given by monks to laypersons, that “ *Sīlana Nibbutim Yanti* ”. The version has no clear historically record and not found in Tripitaka, it added later by next generation. This kind of Sīla can lead the one to attain Nibbāna and to escape from sufferings. Sīla is the primary, the leader, and is the source of all virtues. Sīla has many levels, from rough to delicate, by which the practitioners can rely on to Nibbāna.

It is true that only Sīla cannot lead anyone to Nibbāna. One need to observes Sīla, along with practice Concentration and Wisdom, along the Noble Eightfold path, making them a union one, this only can be dynamic power to Nibbāna. Therefore, Sīla is a necessary condition to attain Nibbāna. Sīla is the intention to avoid or rules to control the conduct expressed in physical, verbal action. Sīla is positive factor to prevent our mind from falling to evil condition, by which our mind can be clear, calm and pure. With Sīla as a condition, Concentration rises and with the concentration as a condition, Wisdom arises. Ignorance, passion and desire was eradicated, in the level of wisdom. In this level, people are of purity and deliverance. Therefore, the good actions rooted in Sīla, are benefit in cultivation of high quality of mind. The more advanced in practice, the more importance of Sīla will be given. As a saying of the Buddha “One should observe Sīla unto life, Sīla will protect us from falling woe. Sīla will lead us to the highest aim that is, Nibbāna.”